

Enregistrament realitzat al Real Conservatorio Superior de Música de Madrid, Sala Manuel de Falla
els dies 29 i 30 de Març de 2008

Enregistrament i producció musical: ÁLVARO MATA

El model del clarinet és un YAMAHA, modelo Custon CS.

Les canyes són de RICO Reserve 3.5

El model del piano és un STAINWAY de gran cua

2008 – Copyright Producció i Edició: COLUMNA MÚSICA, S.L.

Fotografies: ALBERT VILADÉ I IGNACIO EVANGELISTA

Traduccions: BEATRIU KRAYENBÜH I JOSÉ L.GRECO

Disseny i maquetació: TERESA CALBÓ

Pàgina web: www.josepfuster.com

2008 – Copyright Producció i Edició: Columna Música, S.L.

REF.: 1CM0197 / Dip. Legal: B-33018-08

COLUMNA MÚSICA, S.L.

c/ Leiva, 25, baixos – 08014 Barcelona (Spain) - Tel. (34) 93 296 46 78
info@columnamusic.com - www.columnamusic.com

WEBER • ROSSINI

JOSEP FUSTER, *clarinet*
ISABEL HERNÁNDEZ, *piano*

El clarinet va ser un dels instruments estrella durant el segle XIX. La presència del sistema de llengüeta batent és molt antiga en les tradicions populars europees i també en altres continents, però en la seva forma adaptada a les necessitats de la música clàssica de concert, el trobarem a partir del segle XVIII, en la seva versió més primària, amb un elemental sistema de claus. La seva important presència en l'obra de Mozart i d'altres músics destacats del segle il·lustrat va estimular el seu desenvolupament, pel que fa a materials, acústica i tècnica, i, en els últims anys d'aquest, va començar a aparèixer en els auditoris de les ciutats europees importants la presència de clarinetistes que feien gala del seu virtuosisme. Fantasies i variacions sobre temes famosos d'òperes eren freqüents en els cicles de Quaresma, que substituïen la música operística per la instrumental.

Eren els inicis de la indústria de la música. Els auditoris començaven a incrementar la seva capacitat per rebre un nombre més elevat d'espectadors, i en funció d'això, els músics i els constructors d'instruments, d'acord amb altres àmbits d'aquest nou sistema, van buscar la màxima potència de so i la millor resposta dels mecanismes. Era la mentalitat industrial; el clavecí artesanal ja havia donat pas al piano de fàbrica, símbol de la burgesia en els salons. I el clarinet, basat en els desenvolupaments tècnics de la flauta de Boëhm, també va seguir els seus passos vers la modernització. Potser un dels compositors del canvi de segle que li va posar més atenció va ser **Carl María von Weber** (1786-1826), que també va veure representades en les

transformacions de la seva pròpia vida les inquietuds del nou segle. I, com va succeir amb altres compositors importants, Weber també es va sentir motivat per a les seves obres de clarinet per un instrumentista excel·lent. Aquest va ser Heinrich Baermann, que formava part de la cort a Munic, on el 1811 va interpretar un *Concertino* que el compositor va escriure per a ell, dedicant-li també posteriorment aquestes obres molt representatives per a aquest instrument. El 1815, també a Munic, va escriure el seu *Gran Duo Concertante op. 48*. Una de les seves aspiracions va ser desenvolupar o aprofitar al màxim les noves possibilitats tècniques, assolint unes exigències de virtuosisme que feia compatibles amb un lirisme meravellós i una gran musicalitat, tant pel que fa al piano com el clarinet, el potencial expressiu del registre baix del qual va explotar.

L'altre gran referent de la música del segle XIX inclòs en aquest volum no va manifestar aquestes mateixes inquietuds envers el clarinet. La mentalitat, el context i la vida de **Gioacchino Rossini** (1792-1868) van ser diferents. I si es va relacionar amb el clarinet en la seva forma solista o de cambra va ser, per una banda, a través de la seva *Fantasia per a clarinet i piano en Mi b*, escrita el 1829, o per mitjà d'arranjadors contemporanis com el rus (estoni) Yvan Müller (1786-1854), al qual devem la *Cavatina "Una voce poco fa" d'Il Barbero di Siviglia*, que aprofitava el gran impuls dels temes de la seva famosa òpera. Müller també va ser un propulsor del desenvolupament tècnic de l'instrument, atès que va construir un sistema de claus que va tenir èxit en aquella època. L'activitat musical en els salons, juntament amb la dels editors, estimulava la necessitat d'obres que rememoressin els èxits del moment, i un gran nombre d'afeccionats participaven en aquest comerç musical creixent, un dels propulsors del qual uns anys abans havia estat Haydn.

En el segle XX, el desenvolupament del clarinet va ser excepcional i el repertori de l'instrument es va incrementar notablement, així com les seves possibilitats tècniques. I com ho va ser durant tota la història, també del diàleg entre instrumentistes i compositors van sorgir moltes obres.

Les d'aquest volum, especialment encarregades, presenten una gran homogeneïtat conceptual, de la qual formen part les obres contemporànies. **Arnau Bataller** (1977) ha especialitzat la seva activitat compositiva en l'àmbit audiovisual i el cinema, i el seus *Tre movimenti alla Rossini* (escrits a comanda del duo Fuster–Hernández) evolucionen en harmonies consonants i dissonants sense sobresalts. Un primer temps lent deixa aparèixer la citació d' "*Una voce...*" que s'esvaeix en atractives sonoritats del clarinet; una secció rítmica introduïda per una cadència rossiniana caracteritza el

moviment central, mentre que el tercer es nodreix de nou de la citació inicial, incidint en les exigències tècniques, sense perdre de vista un fort contingut melòdic.

La madrilenya **Zulema de la Cruz** (1958) amb un important catàleg s'inspira per a la seva *Evocación* en la *Fantasia en Mi bemoll* de Rossini, amb un hàbil treball compositiu en el qual, per moments, les propostes rossinianes assumeixen una forta identitat amb el llenguatge de la nostra compositora actual. De la Cruz mostra així la seva versatilitat i bon ofici construint una mirada homogènia i respectuosa del llenguatge del mestre italià, a voltes gairebé a la manera de variacions. Però la seva proposta opera dins d'una estructura tripartita en la qual el piano i el clarinet dialoguen al mateix nivell. La peça culmina amb una reexposició de caràcter alegre.

Pasacaglia von Weber, obra de l'aragonès **Juan A. Medina** (1971), incideix en l'àmbit de la variació gènere freqüentat anteriorment pel compositor, com és el cas de les *Variaciones sobre una sonata de D. Scarlatti*, amb un desenvolupament d'idees que proporciona possibilitats d'expressió tècnica i musical al clarinet, l'instrument protagonista. Les referències es troben en el *Gran duo concertant* de Weber, i elabora un joc de diàlegs i tensions amb una secció mitjana de caràcter rítmic i un final expressiu.

JORGE DE PERSIA

(Traducció al català: Beatriu Krayenbühl i Gusi)

C O M P O S I T O R S

Arnau Bataller (Alzira, València, 1977)

Obté el Títol Superior en Composició, en l'especialitat de música de cinema, ofert per la University of Southern California de Los Angeles, així com el Títol Professional de Violí concedit pel Conservatori Profesional Mestre Vert de Carcaixent. Ha compost i orquestrat música per a diversos llargmetratges, documentals, sèries de TV i obres de teatre. La seva música de concerto ha estat interpretada als EEUU, Alemanya, Corea del Sud, Itàlia i Espanya. Ha rebut nombroses beques i premis de composició entre els quals destaquen el VIII Premi Tirant de la Indústria Valenciana a la millor BSO, el Jimmy McHugh Composition Prize o el primer premi en el XIV Concurs Internacional de Composició per a Orquestra Múrcia 2001. Des de 2004 compagina la seva tasca compositiva amb la docència com a professor de composició per a mitjans audiovisuals a l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC) i al Conservatori Superior de Música d'Aragón.

Zulema de la Cruz (Madrid, 1958)

Titulada Superior en Piano i Composició pel R.C.S.M. de Madrid, Master of Arts en Composició i Música per Ordinador per la Stanford University (EEUU) i Diploma d'Estudis Avançats per la Universitat SEK Segovia 200. Premiada en nombrosos concursos de composició, és assessora i jurat de múltiples institucions. L'any 2000 i el 2006 va rebre el premi "Premio de la música IV i X" al millor Autor de música clàssica de l'Acadèmia de les Arts i les Ciències de la Música. Les seves obres, encarregades de diverses entitats, han estat interpretades a Europa, als EEUU, Canadà, Amèrica del Sud, Japó i Austràlia. Des de 1988 desenvolupa una tasca docent en la càtedra de Composició Electroacústica al Real Conservatori Superior de Música de Madrid.

Juan A. Medina (Osca, 1971)

Realitza els seus primers estudis musicals als conservatoris de Terol i Saragossa. Es trasllada a Madrid per a acabar la carrera de Composició i Composició Electroacústica per Ordinador, amb Zulema de la Cruz i Antón García Abril, obtenint el Premio Fin de Carrera. La seva obra *Un patio cordobés*, encarregat de l'Orquestra de Córdoba, va ser enregistrada l'any 2004 per la Fundació de Música Contemporànea de Barcelona en el compacte "Música Sinfónica Española Contemporánea". Al llarg de la seva trajectòria artística, ha rebut diversos encàrrecs com el de l'Institut Nacional de las Artes Escénicas y de la Música (INAEM) i del Centro para la Difusión de la Música Contemporánea, para el Festival de Alicante 2006. També de la Fundación Autor, la Orquestra de Córdoba, Fundación Canal de Isabel II, Grupo ECCA, Acadèmia d'Espanya a Roma, etc.

Béla Kovács (Budapest, 1937)

Reconegut clarinetista hongarès. Estudià amb György Balassa a l'Acadèmia de Música Liszt. Essent encara estudiant va esdevenir membre de l'Orquestra de l'Òpera Estatal Hongaresa (1956). Fou membre fundador del Quintet de vent Hongarès, en el qual tocà des de 1961 fins a 1971, així com també de l'Ensemble de Cambra de Budapest. El 1975 fou nomenat professor a l'Acadèmia Liszt. Notable virtuós del clarinet i líder de la seva generació, abasta tant la música clàssica com la contemporània. Els seus enregistraments inclouen el concert i el quintet de Mozart, els quintets de Weber i de Brahms, els *Contrastos* de Bartók i algunes peces contemporànies hongareses. El 1964 obtingué el Premi Liszt i fou nomenat Artista de Mèrit el 1972.

S
T
E
R
P
R
É
T
N
I

Josep Fuster, *clarinetista*

Neix a Vilanova de Castelló (València). Inicia els estudis amb V. Romero i J. Talens Sebastià. Posteriorment, estudia als Conservatoris Superiors de València i de Barcelona amb J. Panyella i J. Tordera. És invitat regularment a cursos de clarinet i ha participat en gires de concerts de música de cambra i amb Orquestres Simfòniques per Alemanya, França, Holanda, Estats Units, Japó, Portugal i Itàlia.

Els seus dos enregistraments amb Columna Música dels quintets per a clarinet de Mozart, Weber, Krommer, Baermann, Spohr, Reicha amb el Quartet Glinka i Música Virtuosa, amb la pianista Isabel Hernández amb la que forma duet han rebut les màximes consideracions per la crítica internacional. Ha enregistrat l'obra integral de clarinet i quartet de corda del compositor Jesús Rodríguez Picó i el *Quintet de la Sala de Llevant* per a clarinet i quartet de corda, obra que li ha dedicat el compositor Xavier Benguerel. Recentment ha interpretat el *Concert per a clarinet i orquestra* de Joan Albert Amargós amb l'Orquestra de Cambra de Granollers. Actualment, és professor de clarinet i de música de cambra de l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC) i de l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya (OBC).

Isabel Hernández, *piano*

Natural de Las Palmas de Gran Canaria. Inicià els estudis musicals al Conservatori de la seva ciutat natal. Becada pel Cabildo Insular de Las Palmas durant tres anys per estudiar a Viena amb el professor Noel Flores, tornà a Espanya i ingressà al Real Conservatorio de Música de Madrid a la càtedra de Joaquin Soriano. El 1984 ingressa a l'Acadèmia Marshall de Barcelona que dirigeix Alicia de Larrocha, amb qui realitza un curs de perfeccionament i interpretació de música espanyola. Ha actuat com a solista i també en diverses formacions cambrístiques. Ha col·laborat amb la Joven Orquesta de Cámara de España i amb l'Orquesta Nacional de España. Fou professora al Conservatori de Música de Las Palmas. Actualment, és professor del Real Conservatorio Superior de Música de Madrid.

WEBER • ROSSINI

JOSEP FUSTER, *clarinete*
ISABEL HERNÁNDEZ, *piano*

El clarinete fue uno de los instrumentos estrella durante el siglo XIX. La presencia del sistema de lengüeta batiente es muy antigua en las tradiciones populares europeas y también de otros continentes, pero en su forma adaptada a las necesidades de la música clásica de concierto lo encontramos a partir del siglo XVIII, en su forma más primaria, con un elemental sistema de llaves. Su presencia importante en la obra de Mozart y otros músicos destacados del siglo ilustrado estimularon su desarrollo, en cuanto a materiales, acústica y técnica, y en los últimos años del mismo comenzó a darse en las salas de conciertos de las ciudades importantes de Europa la presencia de clarinetistas que hacían ostentación de su virtuosismo. Fantasías y variaciones sobre temas famosos de óperas eran frecuentes en las series de Cuaresma, que reemplazaban la música operística por la instrumental.

Eran los comienzos de la industria de la música. Las salas comenzaban a aumentar su capacidad para recibir mayor número de espectadores, y en función de ello los músicos y los constructores de instrumentos, en alianza con otros ámbitos de este nuevo sistema, buscaron mayor potencia de sonido y mejor respuesta de los mecanismos. Era la mentalidad industrial; ya el clavecín artesanal había dejado su lugar al piano de fábrica, símbolo de burguesía en los salones. Y el clarinete, en base a los desarrollos técnicos de la flauta de Boëhm, también siguió sus pasos hacia la modernización. Quizá uno de los compositores del cambio de siglo que le prestó más

atención fue Carl María von Weber (1786-1826), que también vio representada en los avatares de su propia vida las inquietudes del nuevo siglo. Y, como fue el caso en otros importantes compositores, también Weber se sintió motivado para sus obras de clarinete por un excelente instrumentista. Se trataba de Heinrich Baermann, que formaba parte de la corte en Munich, donde en 1811 interpretó un *Concertino* que el compositor escribió para él; dedicándole también posteriormente otras obras muy representativas para el instrumento. En 1815, también en Munich, escribió su *Gran Dúo Concertante* op. 48. Una de sus aspiraciones fue desarrollar o aprovechar al máximo las nuevas posibilidades técnicas, llegando a exigencias de virtuosismo, que hacía compatibles con un maravilloso lirismo y gran musicalidad, tanto en el piano como en el clarinete, del que explotaba el potencial expresivo de su registro bajo.

El otro gran referente de la música del siglo XIX incluido en este volumen, no manifestó estas mismas preocupaciones hacia el clarinete. La mentalidad, el contexto y la vida de Gioacchino Rossini (1792- 1868) fueron diferentes. Y si se relacionó con el clarinete en su forma solista o de cámara fue por un lado a través de su *Fantasia para clarinete y piano* en Mi b, escrita en 1829, o bien por intermedio de arreglistas contemporáneos como el ruso (estonio) Ywan Müller (1786-1854), a quien se debe la *Cavatina "Una voce poco fa"* de *Il Barbero di Siviglia*, que aprovechaba el gran tirón de los temas de la famosa ópera. Müller fue también un propulsor del desarrollo técnico del instrumento en cuanto que construyó un sistema llaves de éxito entonces. La actividad musical en los salones, junto a la de los editores, estimulaba la necesidad de obras que rememorasen los éxitos de la época, y numerosos aficionados participaban de este creciente comercio musical del que Haydn fue uno de los propulsores años antes.

En el siglo XX el desarrollo del clarinete fue excepcional y el repertorio del instrumento se incrementó notoriamente, así como sus posibilidades técnicas. Y como lo fue en toda la historia, también del diálogo instrumentistas - compositores surgieron muchas obras.

Las que ahora se presentan en este volumen, encargadas especialmente, tienen una gran homogeneidad conceptual, de la que forman parte las obras contemporáneas. Arnau Bataller ha especializado su labor compositiva en el ámbito audiovisual y el cine, y sus *Tre movimenti alla Rossini* (escritos a pedido del dúo Fuster – Hernández) evolucionan en armonías consonantes y disonantes sin sobresaltos. Un primer tiempo lento deja aparecer la cita de "Una voce..." que se diluye en atractivas

sonoridades del clarinete; una sección rítmica introducida por una cadencia rossiniana caracteriza el movimiento central, mientras que el tercero se nutre nuevamente de la cita inicial, incidiendo en exigencias técnicas, sin perder de vista un fuerte contenido melódico.

La madrileña Zulema de la Cruz –de importante catálogo- se inspira para su “Evocación” en la *Fantasia en Mi bemol* de Rossini, con un hábil trabajo compositivo en el cual por momentos las propuestas rossinianas asumen una fuerte identidad con el lenguaje de la compositora de nuestros días. De la Cruz muestra así su versatilidad y buen oficio construyendo una mirada homogénea y respetuosa del lenguaje del maestro italiano, a veces casi en el modo de variaciones. Para su propuesta trabaja dentro de una estructura tripartita en la que piano y clarinete dialogan en igualdad, culminando la pieza con una reexposición de alegre carácter.

Pasacaglia von Weber, obra del aragonés Juan A. Medina, incide en el ámbito de la variación –género frecuentado ya por el compositor, caso de las “Variaciones sobre una sonata de D. Scarlatti”– con un desarrollo de ideas que proporciona posibilidades de expresión técnica y musical al clarinete, instrumento protagonista. Las referencias se encuentran en el *Gran dúo concertante* de Weber, y elabora un juego de diálogos y tensiones con una sección media de carácter rítmico y un final expresivo.

JORGE DE PERSIA

C O M P O S I T O R E S

Arnau Bataller (Alzira, Valencia, 1977)

Posee el Título Superior en Composición, en la especialidad de música de cine, otorgado por la University of Southern California de Los Angeles, así como el Título Profesional de Violín otorgado por el Conservatorio Profesional Mestre Vert de Carcaixent. Ha compuesto y orquestado música para diversos largometrajes, documentales, series de TV y obras de teatro. Su música de concierto ha sido interpretada en los EEUU, Alemania, Corea del Sur, Italia y España. Ha recibido numerosas becas y premios de composición entre los que destacan el VIII Premio Tirant de la Industria Valenciana a la mejor BSO, el Jimmy McHugh Composition Prize o el primer premio en el XIV Concurso Internacional de Composición para Orquesta Murcia 2001. Desde 2004 compagina su labor compositiva con la docencia como profesor de composición para medios audiovisuales en la Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC) y en el Conservatorio Superior de Música de Aragón.

Zulema de la Cruz (Madrid, 1958)

Titulada Superior en Piano y Composición por el R.C.S.M. de Madrid, Master of Arts en Composición y Música por Ordenador por la Stanford University (EEUU) y Diploma de Estudios Avanzados por la Universidad SEK Segovia 200. Premiada en numerosos concursos de composición, asesora y jurado de múltiples instituciones. En el 2000 y 2006 recibe el “Premio de la música IV i X” al mejor autor de música clásica de la Academia de las Artes y las Ciencias de la Música. Sus obras, encargo de diversas entidades, han sido interpretadas en Europa, EEUU, Canadá, América del Sur, Japón y Australia. Desde 1988 desarrolla su labor docente como Catedrática de Composición Electroacústica en el Real Conservatorio Superior de Música de Madrid.

Juan A. Medina (Huesca, 1971)

Realiza sus primeros estudios musicales, en los Conservatorio de Teruel y Zaragoza. Se traslada a Madrid para terminar la carrera de Composición y Composición Electroacústica por Ordenador, con Zulema de la Cruz y Antón García Abril, obteniendo el Premio Fin de Carrera. Su obra *Un patio cordobés*, encargo de la Orquesta de Córdoba, fue grabada en el año 2004 por la Fundación de Música Contemporánea de Barcelona en el compacto "Música Sinfónica Española Contemporánea". A lo largo de su trayectoria artística, ha recibido diversos encargos como el del Instituto Nacional de las Artes Escénicas y de la Música (INAEM) y del Centro para la Difusión de la Música Contemporánea, para el Festival de Alicante 2006. También de la Fundación Autor, Orquesta de Córdoba, Fundación Canal de Isabel II, Grupo ECCA, Academia de España en Roma.

Béla Kovács (Budapest, 1937)

Reconocido clarinetista húngaro, estudió con György Balassa en la Acadèmia de Música Liszt. Siendo todavía estudiante se convirtió en miembro de la Orquesta de la Ópera Estatal Húngara (1956). Fue miembro fundador del Quinteto de viento Húngaro, donde tocó desde 1961 hasta a 1971, así como también del Ensemble de Cámara de Budapest. El 1975 fue nombrado profesor en la Academia Liszt. Notable virtuoso del clarinete y líder de su generación, abasta tanto la música clásica como la contemporánea. Sus registros incluyen el concierto y el quinteto de Mozart, los quintetos de Weber y de Brahms, los Contrastes de Bartók y algunas piezas contemporáneas húngaras. El 1964 obtuvo el Premio Liszt y fue nombrado Artista de Mérito el 1972.

Josep Fuster, *clarinetista*

Nace en Villanueva de Castellón (Valencia). Inicia sus estudios con V. Romero y J.Talens Sebastià estudiado en los Conservatorios Superiores de Valencia y Barcelona, con J. Panyella y J. Tordera. Es invitado regularmente en cursos de clarinete y ha participado en giras de conciertos de música de cámara y con Orquestas Sinfónicas en Alemania, Francia, Holanda, EE.UU, Japón, Portugal y Italia.

Sus dos grabaciones con Columna Música de los quintetos para clarinete de Mozart, Weber, Krommer, Baerman, Spohr y Reicha con el Cuarteto Glinka han recibido las máximas consideraciones por la crítica internacional. Ha grabado la obra integral de clarinete del compositor Jesús Rodríguez Picó y el Quinteto de la Sala de Llevant para clarinete y cuarteto de cuerda, obra que le ha dedicado el compositor Xavier Benguerel. Recientemente ha interpretado el Concierto para clarinete y orquesta de Joan Albert Amargós con la Orquesta de Cámara de Granollers. Actualmente, es profesor de clarinete y de música de cámara de la Escuela Superior de Música de Catalunya (ESMUC), y de la Orquesta Sinfónica de Barcelona (OBC).

Isabel Hernández, *piano*

Natural de Las Palmas de Gran Canarias. Inició los estudios musicales en el Conservatorio de su ciudad natal. Becada por el Cabildo Insular de Las Palmas durante tres años para estudiar en Viena con el profesor Noel Flores, regresa a España e ingresa en el Real Conservatorio de Música de Madrid en la cátedra de Joaquin Soriano. En 1984 ingresa en la Academia Marshall de Barcelona que dirige Alicia de Larrocha, con quien realiza un curso de perfeccionamiento e interpretación de música española. Actúa como solista y también en diversas formaciones camelísticas. Ha colaborado con la Joven Orquesta de Cámara de España y Orquesta Nacional de España. Fue profesora en el conservatorio de Música de las Palmas .Actualmente es profesora del Real Conservatorio Superior de Música de Madrid.

WEBER • ROSSINI

JOSEP FUSTER, *clarinetist*
ISABEL HERNÁNDEZ, *piano*

The clarinet had a starring role in the music of the 19th century. The vibrating reed system goes back very far in the popular traditions of Europe and other continents, but its adaptation to the necessities of classical concert music begins in the 18th century, when it appears in its most basic form with a rudimentary key mechanism. Its importance in the oeuvre of Mozart and other exceptional musicians of the Enlightenment stimulated the development of the materials used in its fabrication, its acoustic properties and performance technique. By the end of the era, clarinetists of great virtuosity began to impose their presence in the concert halls of all the important European metropolises. Fantasies and variations on famous opera themes were frequently programmed in concert series during Lent, in which operatic music was replaced by instrumental music.

It was the beginning of the music industry. Concert halls increased their seating capacity to accommodate larger audiences and as a result, musicians and instrument builders, in conjunction with others working in this new industry, searched for a more potent sound and more responsive mechanisms. An industrial mentality had taken shape; the artisan-made harpsichord had made way for the factory-made piano, symbol of the bourgeoisie of the salons. The clarinet, thanks to the technical developments of the Boëhm flute, also made its way towards modernization. Perhaps one of the composers of the turn of the century who paid most attention to the instrument was **Carl Maria von Weber** (1786-1826). The transformations he underwent in his own life reflected the preoccupations of the new century. As in the case of many other important

composers, Weber was inspired, in his works for clarinet, by an excellent instrumentalist. In this instance it was Heinrich Baermann, a member of the Munich court, where in 1811 he interpreted a *Concertino* which the composer had written for him. He later became the dedicatee of many of Weber's other representative works for the instrument. In 1815, also in Munich, Weber wrote his *Grand duo concertant*, op. 48. One of his aims was to develop or take advantage to the maximum the new technical possibilities, reaching unprecedented heights of virtuosity. He combined this with a marvellous lyricism and an outstanding musicality, in the piano part as well as that of the clarinet, the expressive potential of whose lower register he greatly exploited.

The other important point of reference in the music of the 19th century included in this volume does not exhibit these same concerns with regard to the clarinet. The mentality, context and life of **Giocchino Rossini** (1792-1868) were different. His relation to the clarinet as a solo instrument or in a chamber music context can be defined on the one hand by his *Fantasia in Eb* for clarinet and piano, written in 1829, or on the other, indirectly through the work of contemporary arrangers such as the Russian (Estonian) Ywan Müller (1786-1854). To him we owe the *Cavatina "Una voce poco fa"* from *Il Barbero di Siviglia*, which took advantage of the public's great enthusiasm for famous opera themes. Müller also helped advance the technical development of the instrument by constructing a key system which was quite successful at the time. The musical activities of the salons, together with those of the music publishers, stimulated the need for works which recalled the hits of the age, and many an amateur participated in this growing musical business, of which Haydn had been one of the precursors years earlier.

The development of the clarinet in the 20th century was remarkable and its repertory, as well as its technical possibilities, increased notably. As all throughout the history of music, many works emerged as a result of the dialogue between instrumentalists and composers.

Those that are here presented, specially commissioned, share a conceptual homogeneity with the contemporary repertoire. **Arnau Bataller** (1977) has focussed his compositional work in the audio-visual and film fields, and his *Tre movimente alla Rossini* (written at the request of the duo Fuster-Hernández) evolves seamlessly through consonant and dissonant harmonies. In the slow first movement we get a glimpse of "*Una voce...*" which dissolves in lovely clarinet sonorities. A rhythmic section, introduced by a Rossini-like cadenza, characterizes the central movement. The third movement is

informed by the initial quotation, and despite its technical exigencies, does not sacrifice a strong melodic content.

Zulema de la Cruz (1958) of Madrid, whose catalogue is noteworthy, finds inspiration for her "Evocación" in Rossini's *Fantasia* in Eb. Thanks to her skilful compositional technique, the Rossini themes sometimes take on a semblance of her own, contemporary language. In this way De la Cruz demonstrates her versatility and her solid craft, constructing a homogeneous and respectful perspective on the work of the Italian maestro, at times approaching variation form. Within the tripartite structure of her piece, the piano and clarinet dialogue as equals, the work culminating with a recapitulation of exuberant character.

Pasacaglia von Weber, a work by the Aragonese composer **Juan A. Medina** (1971), falls in the sphere of variations – a genre already frequented by the composer in his "Variaciones sobre una sonata de D. Scarlatti" – and follows a development of ideas which allows for variety of technical and musical expression on the clarinet, the starring instrument. Its points of reference can be found in Weber's *Grand duo concertant*. The composer elaborates the play of dialogues and tensions, a middle section of rhythmic character and an expressive finale.

JORGE DE PERSIA
Translated by Ari Weinstein

C O M P O S E R S

Arnau Bataller (Alzira, Valencia, 1977)

He obtained the Higher Degree in Composition in the specialty of music for cinema, offered by the University of Southern California in Los Angeles, as well as the Professional Degree in Violin at the "Mestre Vert" Professional Conservatory in Carcaixent. He has composed and orchestrated music for several feature-length films, documentaries, TV soap operas and theater plays. His concerto music has been performed in the USA, Germany, South Korea, Italy and Spain. He has obtained several grants and has been awarded several composition prizes, among which stand out: "VIII Premi Tirant de la Indústria Valenciana a la millor BSO", the "Jimmy McHugh Composition Prize" and the First Prize at the 14th International Contest of Composition for Orchestra in Murcia in 2001. Since 2004 he has combined his work as a composer with his teaching as a Professor in Composition for Audiovisual Media at the Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC, Higher School of Music of Catalonia) and at the Conservatorio Superior de Música (Higher Conservatory of Music) in Aragon.

Zulema de la Cruz (Madrid, 1958)

Zulema de la Cruz, born in Madrid in 1958, studied piano and composition at the Royal Superior Conservatory of Madrid, Spain, graduated with highest honours. She graduated as Master of Arts in Composition and Computer Music at Stanford University (California) in 1987. She got the Advanced Studies Diploma at the University SEK Segovia, Spain 2006. She has been awarded several composition prizes, and named advisor and jury by many institutions. In 2000 and 2006 received the "Prize of the music" in its IV y X editions for the best classical music author given by the Academy of Arts and Sciences of the Music in Spain. She has been commissioned several works and they have been performed in Europe, EEUU, Canada, South America, Japan and Australia. Since 1988 she has been appointed Professor in the Chair of Electroacoustic Composition in Royal Superior Conservatory of Madrid, Spain.

Juan A. Medina (Huesca, 1971)

He carried out his first studies in music at the Conservatories of Teruel and Zaragoza. He moved to Madrid to conclude his studies in Composition and Electro-acoustic Composition for Computer with Zulema de la Cruz and Antón García Abril, obtaining the "Premio Fin de Carrera" (End-of-Degree Award). His work *Un patio cordobés*, commissioned by the Cordoba Orchestra, was recorded in 2004 for the Fundación de Música Contemporánea (Foundation of Contemporary Music) in Barcelona on the CD "Música Sinfónica Española Contemporánea". Throughout his artistic career, he has been commissioned to compose several works such as those by the Instituto Nacional de las Artes Escénicas y de la Música (INAEM), the Centro para la Difusión de la Música Contemporánea, the 2006 Alicante Festival, as well as those by: Fundación Autor, Cordoba Orchestra, Fundación Canal de Isabel II, Grupo ECCA, Academia de España in Rome, etc.

Béla Kovács (Budapest, 1937)

A well-known Hungarian clarinetist, he studied with György Balassa at the Liszt Music Academy. Still a student, he became a member of the Hungarian State Opera Orchestra (1956). He was a founding member of the Hungarian Wind Quintet, in which he played from 1961 to 1971. He was also a member of the Budapest Chamber Ensemble. In 1975 he became a professor at the Liszt Academy. An outstanding virtuoso and front-runner of his generation, his repertoire spans the Classical period as well as contemporary music. His recordings include the Weber concerto and the Mozart, Weber and Brahms quintets, Bartok's Contrasts and various Hungarian contemporary works. In 1964 he won the Liszt prize and was named Artist of Merit in 1972.

S Josep Fuster, *clarinetist*

Born in Vilanova de Castelló (Valencia). He began his studies with V. Romero and J. Talens Sebastià. Later on, he studied at the Higher Conservatories in València and Barcelona with J. Panyella and J. Tordera. He has been regularly invited to clarinet courses and has participated in tours of chamber music with symphonic orchestras in Germany, France, The Netherlands, the United States, Japan, Portugal and Italy.

His two recordings with Columna Música of the quintets for clarinet by Mozart, Weber, Krommer, Baermann, Spohr, Reicha, with the Glinka Quintet, and "Música Virtuosa", with the pianist Isabel Hernández, with whom he has formed a duo, have been greatly praised by international critics. He has recorded the complete works for clarinet and string quartet by the composer Jesús Rodríguez Picó and the Quintet de la Sala de Llevant for clarinet and string quartet. This latter work has been dedicated to him by the composer Xavier Benguerel. Recently, he has performed the Concert for Clarinet and Orchestra by Joan Albert Amargós with the Chamber Orchestra of Granollers. Presently, he is Professor of Clarinet and Chamber Music at the Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC, Higher School of Music of Catalonia) and of the Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya (OBC).

F Isabel Hernández, *piano*

She was born in Las Palmas de Gran Canarias (Spain) where she started her musical studies. Then, she was awarded a scholarship by the regional government to go to Vienna to receive master classes from the well known musician Noel Flores. Back to Spain, she was enrolled at the Royal Academy of Music in Madrid with profesor Joaquin Soriano and in 1984 she moved to Barcelona to the Marshall Academy of Music led by Alicia de Larrocha, who gave her master classes of Spanish music. Currently, she usually plays chamber music and she is also a soloist. She has collaborated with the Spanish Young Chamber Orchestra and the National Orchestra of Spain. She was a teacher at the Academy of Music in Las Palmas and nowadays, she is a teacher at the Royal Academy of Music in Madrid.

